

Fiatalok sportágválasztását racionalizáló rendszerek alkalmazási hajlandósága

Intention of Applying Systems Rationalizing Sport Selection of Youth

Soldos Péter

Testnevelési Egyetem, Biomechanikai Tanszék, Budapest

Absztrakt: A gyermek sportba történő integrációs folyamatának egyik legfontosabb tényezője a megfelelő sportág kiválasztása. Ez a momentum egy életen át képes meghatározni a mozgáshoz, sportoláshoz kötődő viszonyát. A jó döntés jelentősen meg tudja könnyíteni a periodizációs folyamatokat, mellette nő az egyén önbizalma, önértékelése és motivációja is, amely az egyéb szocializációs szintek fejlődése során is komoly előnyt biztosít. A nem megfelelő sport kiválasztásából eredő önbizalomhiány, szorongás és stressz hatásait nem szükséges bővebben magyarázni. Vizsgálatom során a helyes sport kiválasztását támogató rendszerek népszerűségét elemeztem. A jelenlegi tendencia jelentősen korlátozott racionalitás irányára mutat, annak ellenére, hogy egyre több erre szakosodó rendezvény és felmérési rendszer áll rendelkezésre. Fontosnak tartom értékelni az ilyen rendszerek hatékonysági mutatóit, illetve az ilyen típusú szolgáltatásokra fordított fizetési hajlandóság mértékét.

Kulcsszavak: sportágválasztás, sportágválasztó, képességfelmérés, sportolási szokások, racionalitás

Abstract: One of the most important factors of an integration process to sport is choosing the right one. This moment can have an effect on a child's relation to movement and to any kind of sports for a lifetime. A good decision can significantly ease the periodization processes and beside that it can increase one's self-confidence, self-evaluation and motivation, which ensure a huge advantage in the development of other socialization levels. Effects of choosing an inadequate sport resulting in lack of self-confidence, anxiety or stress are not to be discussed here. In my analysis I examine the popularity of systems in selecting the appropriate kind of sport. The present tendency shows a limited range of rationality, although there are more specialized events and analysis systems available. I think it is important to evaluate the efficiency indicators of these systems, and the level of willingness to pay for such services.

Keywords: choosing a sport, sport selection event, ability measurement, rationality

Bevezetés

A megfelelő sportág kiválasztása, mint a sportoló életét hosszútávon meghatározó döntés, régóta foglalkoztat. Kíváncsivá tett, hogy a döntési folyamatot racionalizáló elemek és rendszerek hatékonyságát milyen módszerekkel lehet értékelni. Amennyiben a racionalitás vizsgálata az elsődleges cél, akkor elkerülhetetlen a tudományosság behatárolása. Ebből kiindulva két meghatározó szempont szerint jártam el. Az egyik a tanár, illetve edző, mint meghatározó

szakember szerepe, másik a sportágválasztó rendezvények és képességfelmérő rendszerek hatékonysága. A téma mélyebb vizsgálata során magyar vonatkozású korábbi vizsgálatok adatait is elemeztem, amely demográfiai és szociológiai jellegét saját döntésméleti, illetve gazdasági aspektusaimmal kívántam kiegészíteni.

A magyarországi sportolási szokásokat és a sportágválasztási döntéseket befolyásoló tényezők elemzéséhez Fintor Gábor 2013-2014-ben elvégzett

kutatásai biztosították a kutatási témához is kapcsolható alapadatokat. A 2013-as vizsgálat az általános iskolások sportágválasztási és sportolási gyakoriságának befolyásoló tényezőit elemezte. A 2014-es vizsgálatának fókusza a szocializációs ágensek hatása volt a serdülők fizikai aktivitására. További, ilyen terjedelmű konkrét vizsgálatokat magyar vonatkozásban nem találtam.

Az általános iskolai diákok sportoláshoz kapcsolódó magatartását Fintor Gábor első kutatása írta le. A testnevelés órán kívüli sportolási gyakoriságot a Tari-Keresztes féle 2009-es vizsgálat alapján mutatja be, amely szerint az iskolás diákok 41,5%-a sportklubokban, szövetségekben hetente 3-4-szer edz rendszeresen. Pluhár, Keresztes és Pikó 2003-ban elvégzett szegedi vizsgálata szerint a középiskolások 3,5%-a soha, 27,1%-a alkalmakként, 69,4%-a rendszeresen sportol. Érdekesnek tekinthető az az eredmény, hogy az alsóbb társadalmi osztályokba sorolt diákok nagyobb arányban sportolnak, a sportolási gyakoriságot vizsgálva (szinte minden nap). A sport szoros kapcsolatban áll az iskolai teljesítménnyel, az anya iskolai végzettségével, az egészség megítélésével, a jövőorientáltsággal, az önbizalommal és legfőképpen a barátok sportolási szokásaival. Fintor tanulmányában feltűntette a legnépszerűbb sportágakat a havonta legalább egy alkalommal sportolók körében, amelyek a kerékpározás (36%), a labdarúgás (32%) és az úszás (27%) (Neulinger, 2007).

Ez a vizsgálat arra is kitér, hogy melyek a sportágválasztás legbefolyásolóbb tényezői. Szocializációs közegnek és közösségeknek nevezhetjük a családot, iskolát, sportkört, sportegyesületet és médiát. Kiemelten fontos, hogy a serdülők körében a média a legmeghatározóbb szocializációs közeg. A sportolásra a fiatalok körében a legnagyobb motiváció a jó kondíció megszerzése (83,3%), de fontos a jó

közérzet (79,8%), a jó alak (70,5%), valamint a hasznos időtöltés, kikapcsolódás (69,3%). A válaszadók 83,4%-a jelölte meg az „önszántamból sportolok” kategóriát, de azt is, hogy a szülők sportolási múltja szignifikánsan meghatározza a sportolási rendszerességet. A sportolásra való ösztönzés esetében a szülők (67,3%) mellett a barátok (63,6%) véleménye számít. Sajnos a tanárok szerepe ebben az esetben (17,1%) elenyésző. A sportágválasztásukat az önálló elhatározás, a szülői befolyás és a barátok befolyása határozza meg. A testnevelő tanár és az edző személye egyáltalán nem befolyásolja.

A 2013-as vizsgálat eredményei közül a következő adatokat érdemes kiemelni: a válaszadók 37,2%-a legalább hetente háromszor sportol. A hetente legalább kétszer sportolók aránya is elég magas, 59,6%. A fiúknak 48,5%-a heti két alkalommal, míg a lányoknak 26,6%-a sportol ugyanannyi edzésszámban. A sportra való ösztönzés esetében, ahol az apa soha nem sportol, ott a gyerek 40,3%-a sem sportol, s a gyerekeik közül csak 9,7% sportol rendszeresen. Ahol viszont az apa rendszeresen sportol, ott a gyerekek 50,9%-a is hetente legalább háromszor sportol és csak 17,6%-a nem sportol. Ahol az apa nem sportol, ott a gyermekek valószínűleg nem fognak sportolni, vagy csak maximum heti 1-2 alkalommal. Az anya sportolási szokásai esetében, ahol az anya nem sportol, ott a diákok 21,3%-a sem fog sportolni, 46,8%-a csak heti 1-2 alkalommal. A rendszeresen sportoló anya gyermekeinek 59,6%-a, a gyakran sportoló anyák gyermekeinek 60,5%-a legalább hetente háromszor sportol. A nemek tekintetében leglényegesebb eltérés a heti háromszor sportolók kategóriájában található. A korábbi kutatásokat támasztja alá, hogy a fiúk több mint kétszer annyian sportolnak, mint a lányok. A szülők sportolási szokásai hatást gyakorolnak a gyermekek sportolási gyakoriságaira.

1. táblázat. Ki dönt a gyermek sportágválasztásában? [Soldos, 2016]

Ki dönt a sportról?	Gyakoriság	Relatív gyakoriság
Csak anya	58	3,8%
Csak apa	33	2,2%
Csak gyermek	953	62,4%
Együtt apa és anya	61	4,0%
Együtt a gyerekekkel	422	27,6%

2. táblázat: Mi alapján dönt? [Soldos, 2016]

Mi alapján dönt a sportról?	Gyakoriság	Relatív gyakoriság
Szülők személyes tapasztalata a sportággal kapcsolatban	256	14,8%
Média befolyása	42	2,4%
Gyermek érdeklődési köre	1086	62,8%
Gyermek vélt tehetsége	356	20,6%
Gyermek baráti társasága	403	23,3%
Adott sportolási lehetőségek	433	25,1%
Anyagi keret	139	8,0%
Egyesülethez, szervezethez, edzőhöz kötődő személyes kapcsolat	140	8,1%
Egyéb	45	2,6%

Fintor Gábor második, 2014-es kutatásának egyik része már konkrétan a szülő, tanár, barát, média részéről érkező tájékoztatás befolyását vizsgálja a sportágválasztási folyamatban. Korábbi kutatásokra hivatkozva, mint például *Bicsérdy* 2002-es vagy *Szabó* 2002-es kutatásai alapján kijelenthető, hogy ebben a folyamatban elsősorban a szülőknek és barátoknak van kiemelt jelentősége, míg a testnevelő tanár szerepének jelentősége itt is visszaszorul. 2014-es kutatása azonban kiegészíti a korábbi vizsgálatokat abban, hogy a hetente legalább háromszor sportolók esetében a személyes érdeklődés, a barátok és a média szerepe a meghatározó. *Deninger* 2012-ben végzett kutatásai magyar viszonylatban is visszaigazolást nyernek, mégpedig a média egyre fokozódó hatásáról a fiatalok sportágválasztási és sportolási gyakorisága befolyásolására. *Fintor* 2014-es vizsgálatának eredményei azt mutatják, hogy a minta 9,7%-a nem sportol, 12,9%-a hetente egyszer, 29,7%-a hetente kétszer és 47,7%-a pedig legalább heti három alkalommal. A sportolást befolyásoló tényezők vizsgálata során a nemek tekintetében történt elemzés arra mutatott rá, hogy a fiúknál a barát és a média (televízióban megtekintett) szerepe szignifikánsan a legmeghatározóbb tényező, a lányok esetében a szülők szerepe és a hosszú távú gondolkodás igazolódik vissza, illetve az „ingyen üzhető” változók emelkednek még ki a válaszok közül.

A kapott eredmények jelentősen nem térnek el a korábbi, *Kovács* 2014-es, *Ács, Borsos és Rétsági* 2011-ben végzett kutatási eredményeitől. Az

általam elvégzett kutatás eredményeivel kiegészítve kijelenthetjük, hogy a magyar fiatalok egyre többet és intenzívebben sportolnak, mint korábban. A kérdőíves vizsgálatomból kinyert adatok alapján megállapíthatom, hogy az iskolán kívüli sportfoglalkozásokban résztvevők száma gyarapodott és a gyakori sportok palettája is megváltozott. Megjelent számos olyan sportág, ami eddig nem volt jellemző. A sportágak népszerűségi arányai is megváltoztak, de a fiúk esetében még mindig a labdarúgás vezeti a listát (22%), amíg a nők esetében a tánc a legnépszerűbb (9%).

A sport kiválasztásának folyamata a gyermekek szubjektív érdeklődési köre alapján történik (62,8%), a tanár, edző szerepe jelentősen (8,1%), és a szülő szerepe is (14,8%) részben háttérbe szorul (*Soldos*, 2016). Ezek az eredmények azonosságot mutatnak a Magyarországon elvégzett hasonló szerkezetű felmérések eredményeivel. Ebből az okból a további kutatásom a sportágválasztást támogató racionális elemeket hordozó rendszerek hatásaival foglalkozott. Mind a sportágválasztó rendezvények, mind a képesség felmérési programok mennyisége megnőtt. A részvételi arányok mutatói is jelentős fejlődést mutatnak, de annak hatékonysági mutatóit eddig senki nem vizsgálta.

Módszerek

Az új információk megszerzése és a teljesebb eredmény elérése érdekében az empirikus vizsgálatok kérdőíves módszerét vettem igénybe. A kérdőívek 100%-át személyesen juttattam el a vizsgált

célcsoportokhoz. A kitöltésben valamennyi érintett korosztály szülei rendelkezésekre álltak. Vizsgálatom során igyekeztem minél tágabb földrajzi szórásban választani oktatási intézményt, így Budapest, Pest megye és néhány kiválasztott vidéki megyeszékhely lett az adatgyűjtés helyszíne.

Az „A” alapsokaság 797333 fő, ennyin vettek részt a 2015/2016. tanévben a közoktatásban Magyarországon a 10-19 éves korosztályban. A teljes minta az alapsokaság 0,2173%-a. A „B” alapsokaság 4801 fő, ennyin vettek részt a 2015/2016. tanévben a közoktatásban Budapest XVIII. kerületében a 10-19 éves korosztályban. A minta a „B” alapsokaság 21,07%-a, amely erre a kerületre vetítve reprezentatív mintának tekinthető. Hozzá kell tennem, hogy a vidéken gyűjtött minták eredményei szinte semmiben nem térnek el a fővárosban gyűjtött minták eredményitől. Az eredményesen kitöltött kérdőívek végleges száma 1733 db. Az adatokat Excel fájlba való importálás után

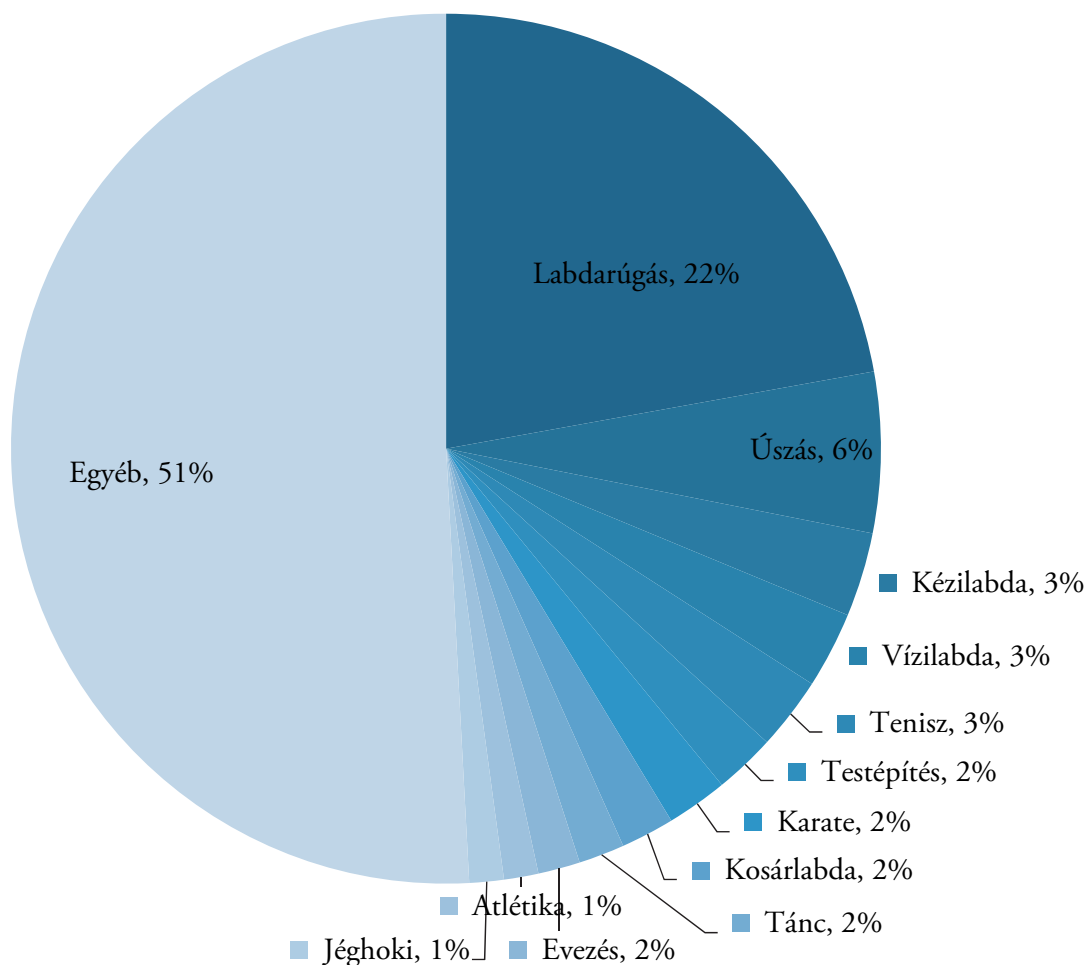
az IBM SPSS Statistics 22 statisztikai program segítségével dolgoztam fel. A vizsgálatba bevont minta elemszáma 1733 fő, amelyből 57,74%-lány, 42,26%-fiú volt. A mintában 10-19 éves életkorú diákokat vizsgáltam, amelyek az évfolyamok szerint nem azonos arányban voltak képviselve. Az eljárás jogosságát a Chi-Square teszt, Crosstabulation és statisztikai teszt igazolja.

Ennek megfelelően tehát vizsgáltuk a sportágválasztás döntési folyamatát támogató és racionalizáló képesség-felmérési programok alkalmazási hajlandóságát, valamint a sportágválasztás tudományos alapú támogatására irányuló szülői fizetési hajlandóság szintjét.

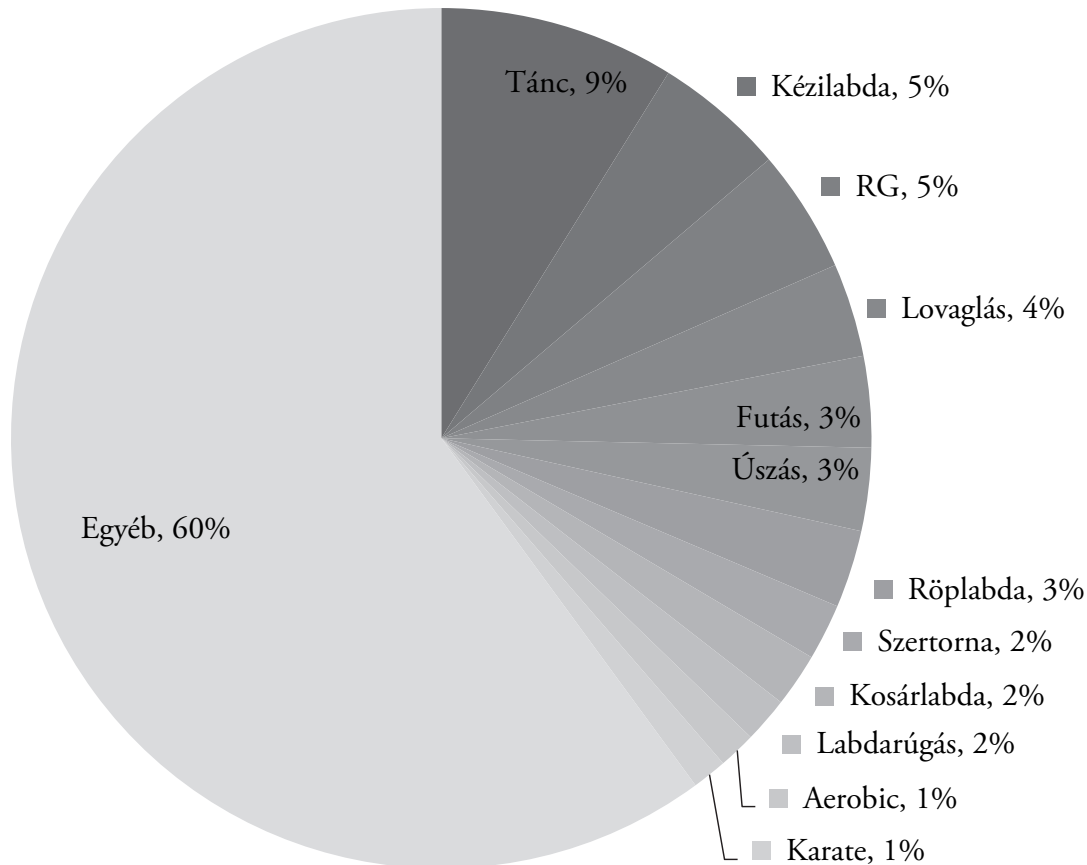
Vizsgált témakörök:

A sportágválasztás döntési folyamatát támogató és racionalizáló képesség-felmérési programok alkalmazási hajlandósága.

A sportágválasztás tudományos alapú támogatására irányuló szülői fizetési hajlandóság szintje.

1. ábra. Milyen sportágat űznek vagy próbáltak kit a fiúk? [Soldos, 2016]

2. ábra. Milyen sportágat űznek vagy próbáltak kit a lányok? [Soldos, 2016]

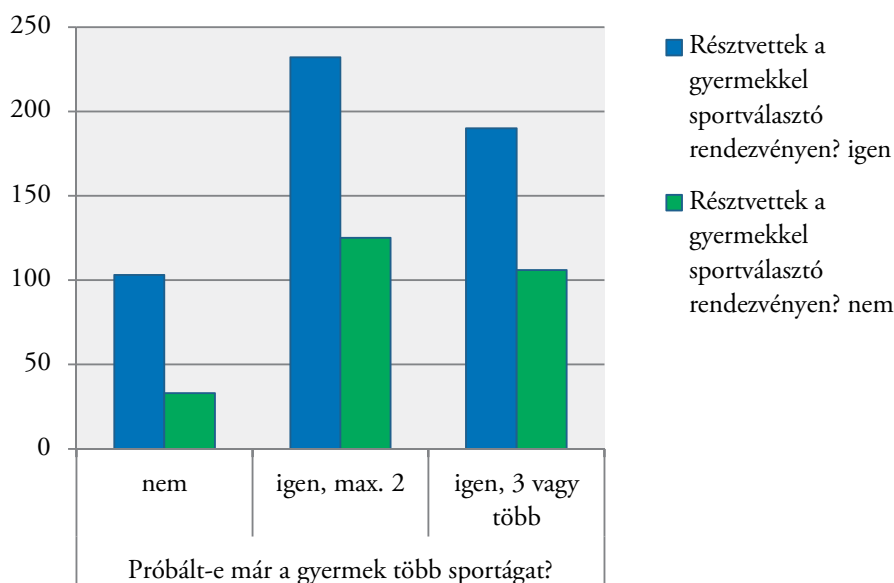
Eredmények

A vizsgált diákok többsége (68%) már részt vett sportágválasztó rendezvényen, azonban az is kiderült, hogy csupán 5%-át befolyásolta sportágválasztási döntésében. Azok, akik részt vettek ilyen rendezvényen nem számottevően, de kisebb arányban

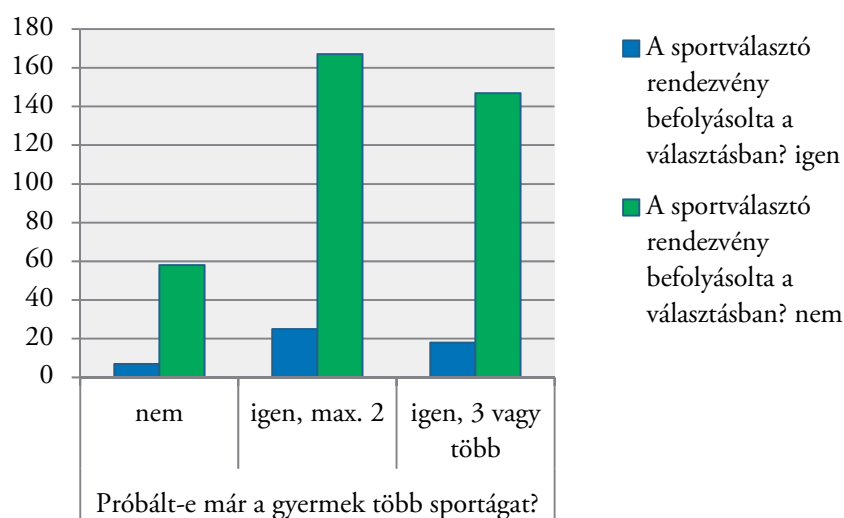
próbáltak ki több sportágat (átlagosan minimum kettőt). A sportágválasztó rendszerek, informatív jellegük mellett, gyengén motiváló hatásúak voltak. A vizsgálat egyértelműen bizonyítja, hogy a jelenlegi formában működő sportágválasztó rendezvények nincsenek hatással a gyermekek sportágválasztási döntéshozatalára.

3. táblázat. A válaszadók közül milyen arányban vettek részt sportágválasztó rendezvényen, és ez befolyásolta-e őket a döntésükben? [Soldos, 2016]

Sportágválasztón részt vett-e?	igen	68%
	nem	28%
	nem válaszolt	4%
A sportágválasztó befolyásolta-e?	igen	5%
	nem	45%
	nem válaszolt	49%

3. ábra. A gyermekek által kipróbált sportágak relációja a sportágválasztó rendezvényen való részvétellel szemben? [Soldos, 2016]

4. ábra. Befolyásolta őket a döntésükben? [Soldos, 2016]

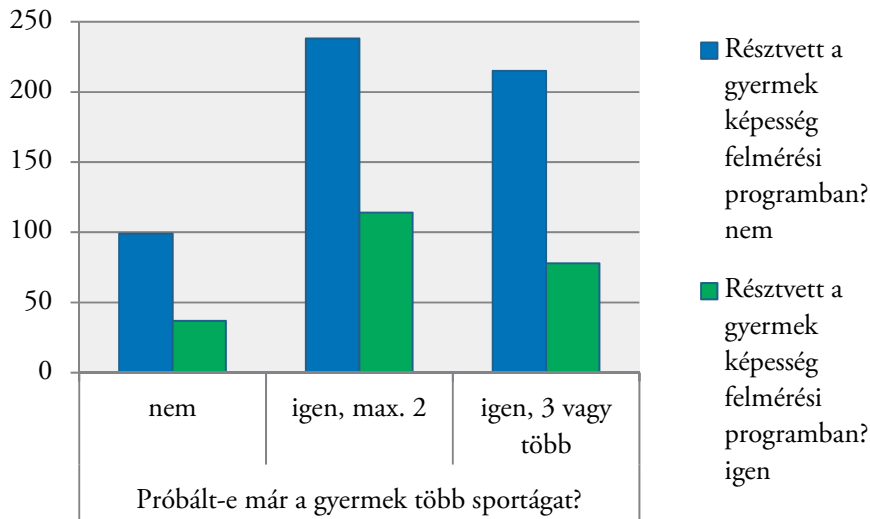
A képesség felmérési programok esetében is hasonló a helyzet. Annak ellenére, hogy a folyamat minősége tudományos szinten történik, a válaszadók csupán 24% vett részt ilyen típusú mérésen, amelyből 7%-át befolyásolta döntésében. Az

alacsony részvételi arány mellett érdekes jelenség, hogy a képességi diagnosztika egzakt mivolta ellenére sem tudtak megfelelően dönteni.

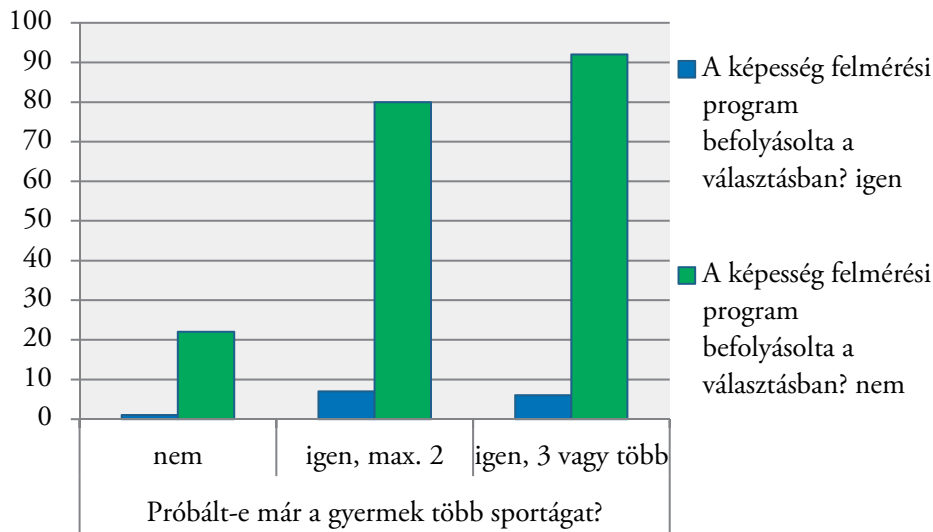
4. táblázat. A válaszadók közül milyen arányban vettek részt képességfelmérésen, és ez befolyásolta-e őket a döntésükben? [Soldos, 2016]

Résztr vett-e képességfelmérésen?	igen	24%
	nem	71%
	nem válaszolt	5%

Befolyásolta-e a képességfelmérés?	igen	7%
	nem	93%

5. ábra. A gyermekek által kipróbált sportágak relációja a sportágválasztó rendezvényen való részvétellel szemben? [Soldos, 2016]

6. ábra. Befolyásolta őket a döntésükben? [Soldos, 2016]

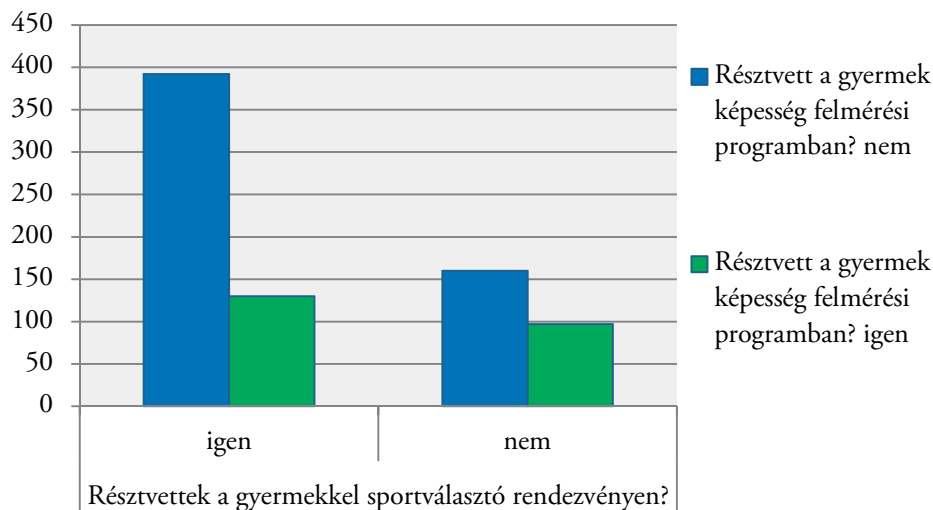
A 779 főből a 16%-ot érte el azok száma, akik mindkét típusú felmérésen részt vettek gyermekükkel. Azok a szülők támogatják legjobban a gyermekük sportágválasztási folyamatát, akik rendszeresen, – de csak heti maximum két alkalommal – sportolnak.

Vagy a saját sportolási tapasztalatuk megerősítése, vagy a gyermekük magasabb eredményessége lehet a magyarázata ennek a jelenségnek. Azok szülei,

akik mindkét lehetőségen részt vettek többnyire szabadidősportot űznek. Ebből levonható az a következtetés, hogy azon szülőket érdekli gyermekük befolyásolása, akik tudatosan foglalkoznak egészségükkel, esetleg sportoltak volna magasabb szinten is, de valamilyen indoknál fogva megmaradtak a hobbi sportnál, de szeretnék, ha gyermekük komolyabban, tudatosabban foglalkozna a sporttal. Érdekes tény, hogy az azonos végzettségi szinten

lévő szülők értenek a legjobban egyet abban, hogy gyermekeiknek biztosítani kell a tudományos megközelítést. A kiábrándító eredmények ellenére a válaszadók nyilatkozata szerint mégis van igény a

tudományosan megalapozott ajánlásra. A válaszadók 66%-a érzi azt, hogy a felmérések hasznosak lehetnek a sportválasztási folyamatban, és 39% fizetne is érte.

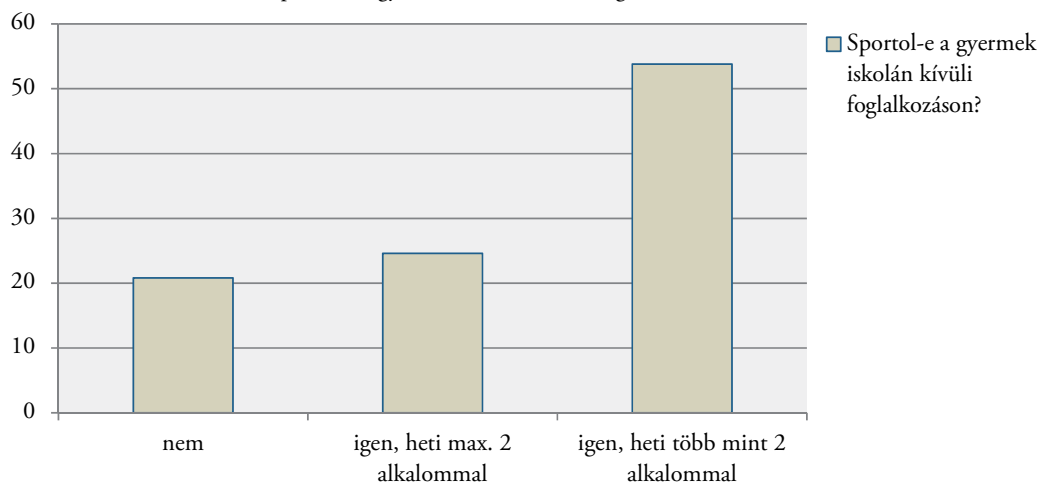

7. ábra. Hányan vannak, akik mindkét lehetőségen részt vettek? [Soldos, 2016]

Az összes válaszadó közül 80% válaszolt a fizetési hajlandóságra irányuló kérdésre. A szülők közel 45%-a határozottan nem hajlandó fizetni.

A válaszadók közel 50%-a fogadná el az ajánlást. 27% adna a szakmai véleményre, de nem érzi úgy, hogy erre költenie kellene.

Sportol-e a gyermek iskolán kívüli foglalkozáson? (%)

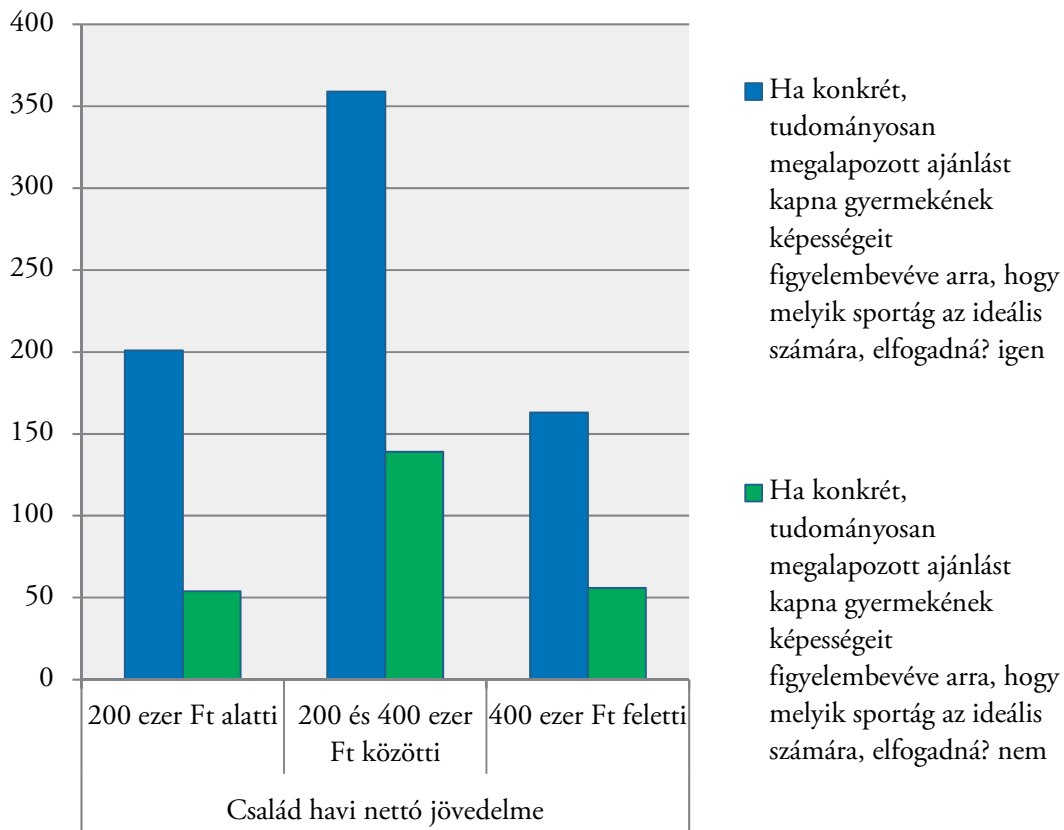

8. ábra. Akik részt vettek mindkettőben, sportolnak-e, és milyen rendszerességgel? [Soldos, 2016]

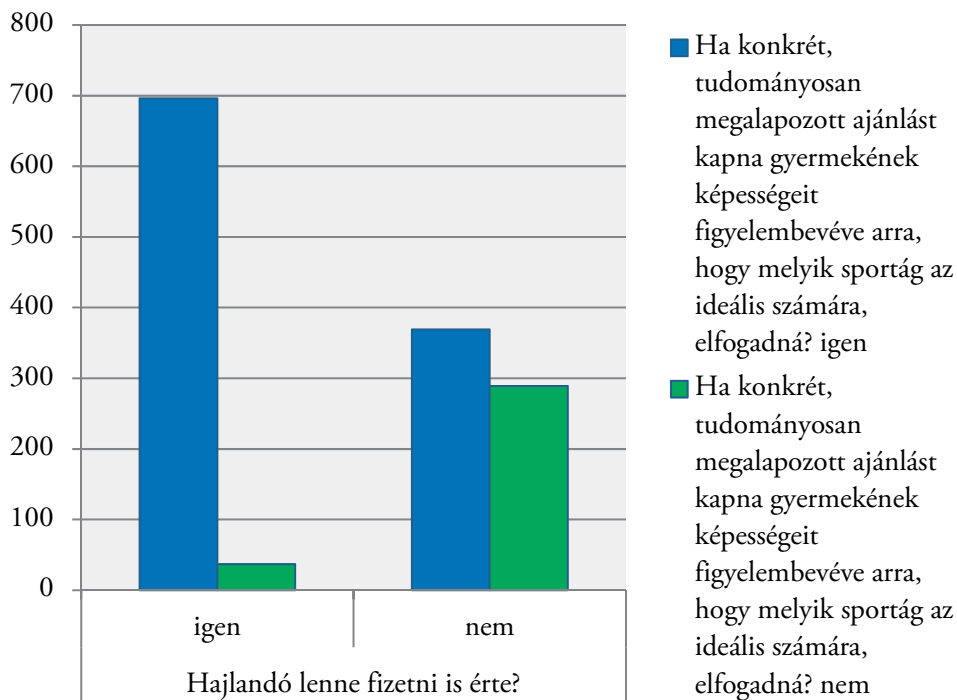
Főképpen azon szülők igénye emelkedik ki a többi közül, akiknek gyermeke már két sportágot kipróbált. Ők vagy még nem találták meg a nekik megfelelő sportágot, vagy az első próbálkozás komoly csalódást jelentett, és ezt elkerülnék a szülők. A másik markáns jegy, hogy azok között is nagy az igény a külső tudományos támogatásra, akiknek

gyermeke már három vagy több sportágot is kipróbált vagy űz. Itt még nagyobb a valószínűsége, hogy a nyitottság nem feltétlenül ad lehetőséget helyes döntésre, amennyiben egy sportág nem elégíti ki a gyermek igényeit, de a szülők nehezen tudják fedezni a több sportággal járó költségeket.

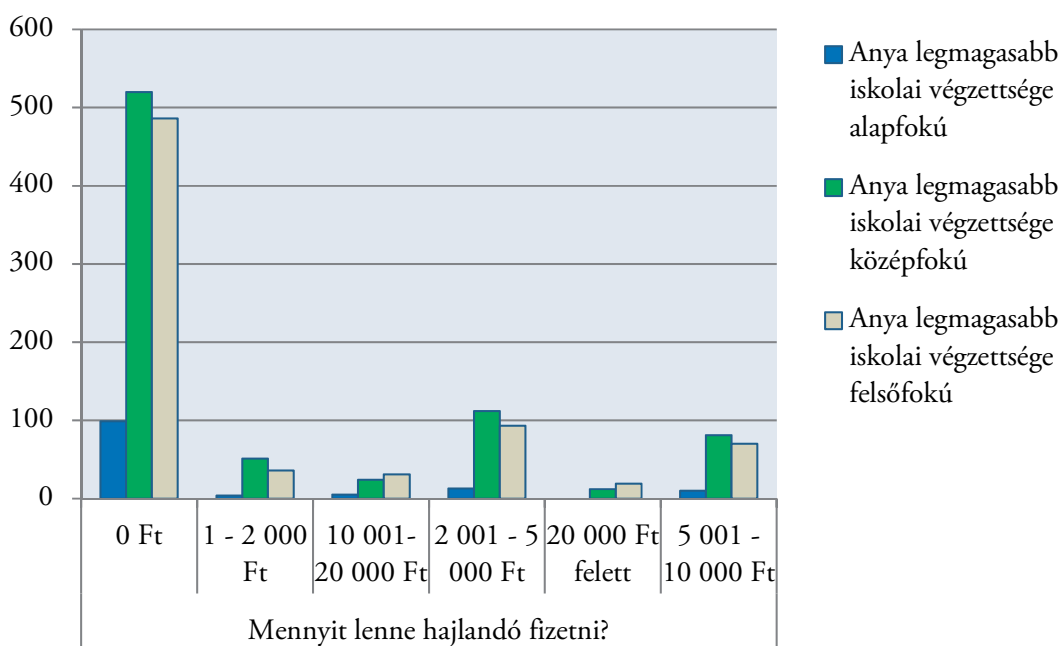
9. ábra. A család havi jövedelme szerint kik gondolják azt, hogy elfogadnák a tudományosan megalapozott ajánlást a sportágválasztás tekintetében [Soldos 2016]

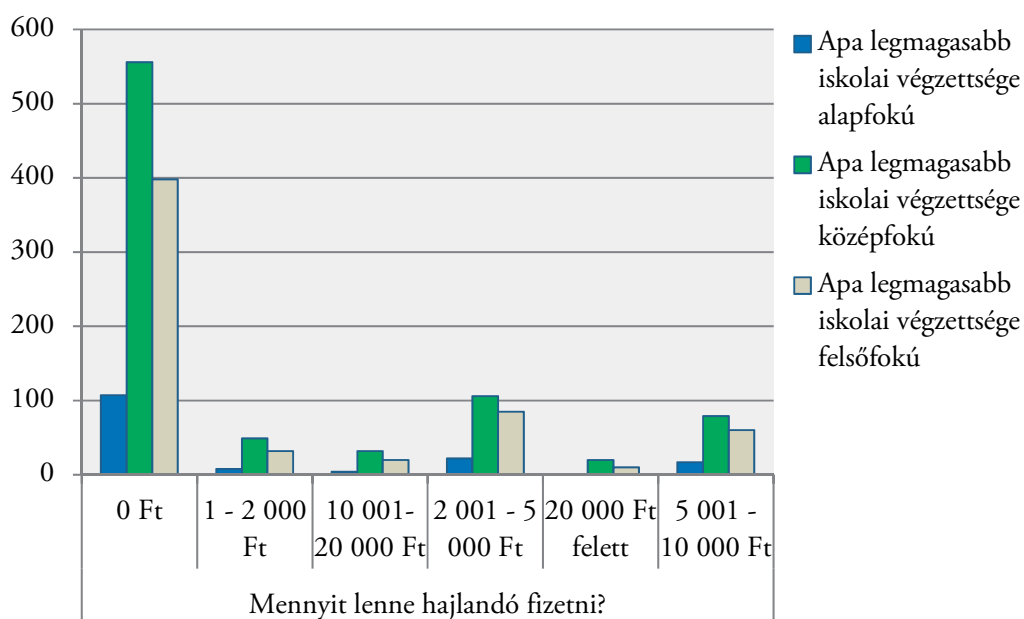
10. ábra. Ha van igény, hajlandó-e érte fizetni? [Soldos, 2016]

Ilyen esetben jobb lenne, ha megmaradna egy a számára megfelelő sportnál. Azok között, akik egy, számukra elfogadható összeget is megadtak, a reális szám 2000 és 5000 Ft közötti érték volt. Kevesen jelöltek meg ettől kevesebbet. 1727 válaszadó közül csupán 32 jelezte, hogy 20000 Ft feletti összeget is lenne hajlandó fizetni. A válaszadó szabadidő sportoló apa esetében a fizetési hajlandóság mértéke

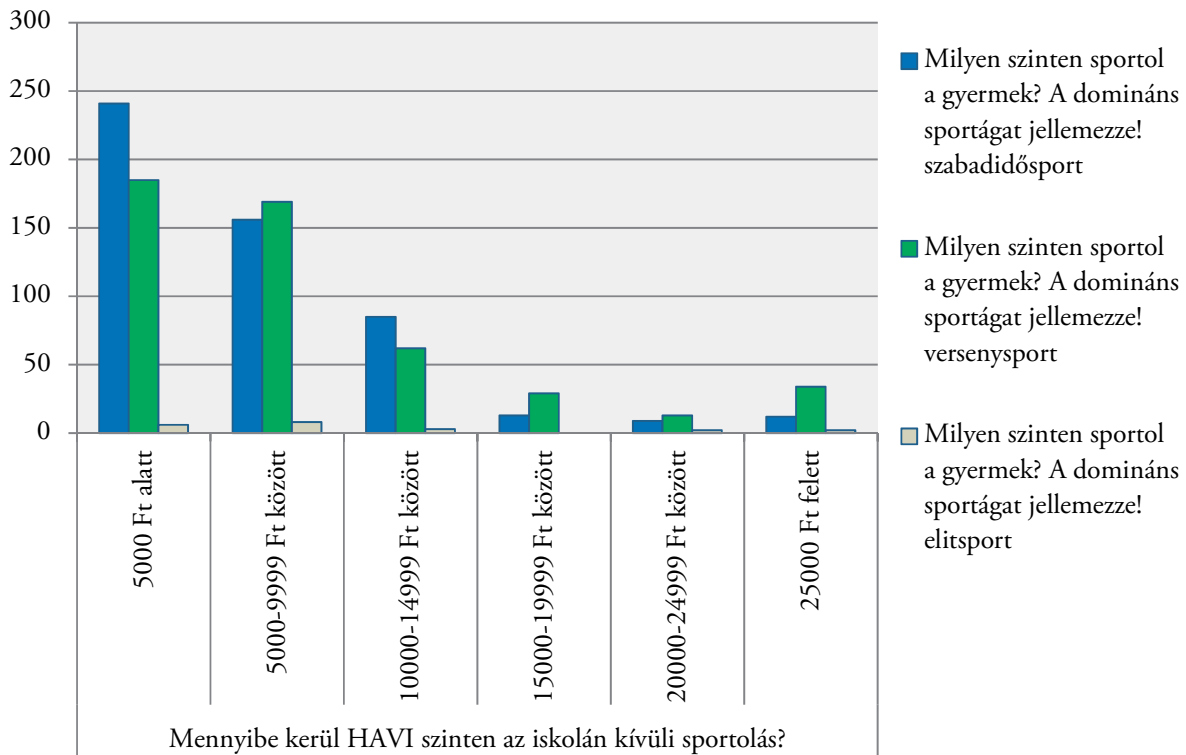
2000-10000 Ft között található. A szülők kora szerinti fizetési hajlandóság azt bizonyítja, hogy a 36-45 éves korosztály a legfizetőképesebb réteg, s aki fizetne is érte. Egyben ők azok, akik egyértelműen elutasítják vagy támogatják a 2000-10000 Ft összegű ráfordítást. A vizsgálat szerint mindkét szülő közép- és felsőfokú végzettsége dominál a válaszadásban.

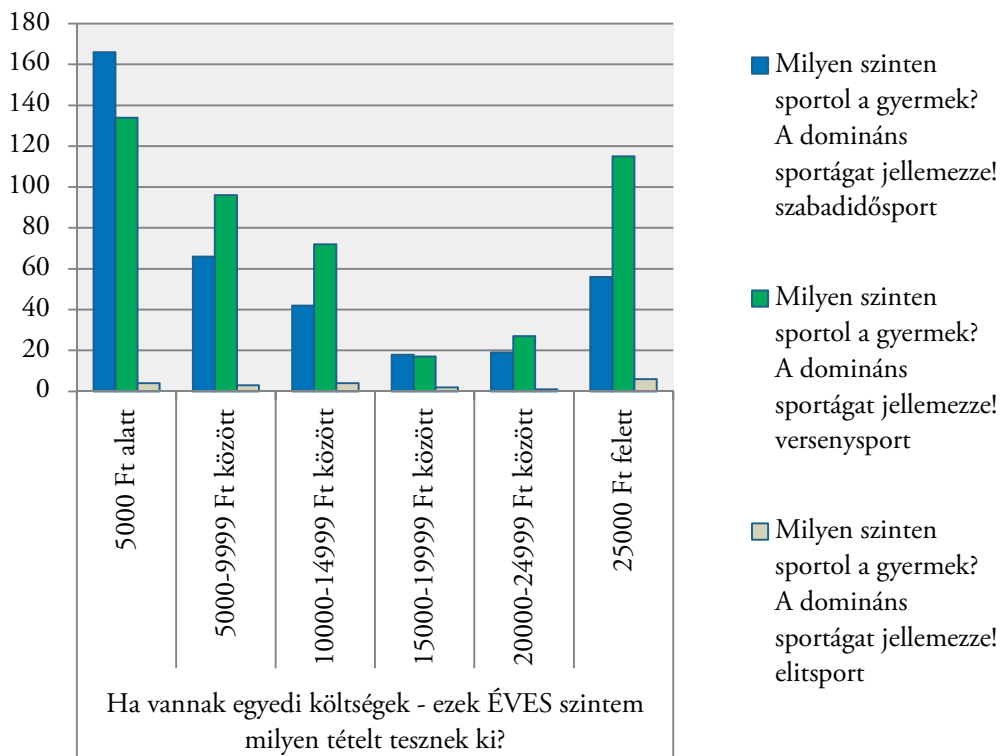
11. ábra. Az anya végzettsége szerinti fizetési hajlandóság [Soldos, 2016]

12. ábra. Az apa végzettsége szerinti fizetési hajlandóság [Soldos, 2016]

13. ábra. Mennyit költenek a gyermek sportolására havonta a gyermek sportban elért szintjéhez képest [Soldos, 2016]

14. ábra. Ha vannak éves egyéni költségek, ezek évente mennyit tesznek ki a gyermek sportolási szintjéhez képest? [Soldos, 2016]

A kutatás eredménye azt mutatja, hogy a lányok esetében a sportolásra szánt kiadások összege kb. 10%-al magasabb a fiúkénál. Ez azt jelenti, hogy egy lány sportoltatása drágább a családok számára, mint a fiuké. Az egyedi éves költségek a sportolásban részt vevők számának függvényében való ábrázolása „U” alakban jelenik meg a szabadidő, verseny és elitsportolók esetében is. Az összeg exponenciális elmozdulása a versenysportban megnövekszik, de az elitsport kategóriában csúcsosodik ki jelentősen. Így egyértelműen kimondható, hogy az elitsporttal járó költsége a legmagasabbak.

A heti két alkalommal sportoló diákok havi sportra fordított költségének dominanciája a havi 15000 Ft költség kategóriánál változik meg, ahol a heti három vagy annál többet sportolók aránya növekszik. Igaz, nem jelentős a különbség a két kategória között, viszont ez azt mutatja, hogy a költségek lineárisan növekednek a sportolásra szánt időmennyiséggel.

A grafikon „U” alakja bizonyítja, hogy a gyermek versenysportba való átlépése jelentősen befolyásolja a család sportra fordított költségeit. Feltételezhető, hogy azon családoknál, akik jövedelme nem engedi meg a verseny- és elitsport exponenciálisan növekvő költségeinek finanszírozását, azok nem fogják ösztönözni a gyermek sportfejlődését.

A havi ráfordítások ellenére a szülők közel 45%-a nem hajlandó fizetni képesség felmérési szolgáltatásért. A vizsgálati szempontok között nem találtam kapcsolatot, tehát az ilyen típusú fizetési hajlandóságnak nincs tudományos kapcsolata a sportra fordított egyéb havi ráfordításokkal (Soldos, 2016).

Megbeszélés

Kutatásom során sikerült olyan, eddig nem vizsgált területekre rávilágítani, amilyen a racionalitás fokának növelésére való ösztönözés a sportágválasztásban.

Legfőképpen a sportágválasztási szaktanácsadás szintjén történő bizalomépítés, vagy a sportágválasztás döntésének támogatására szolgáló képesség-felmérő szűrőrendszerek fejlesztésére is. Az eredmények arra engednek következtetni, hogy a jelenleg működő rendszerek nem elég hatékonyak. Fontos felismerés, hogy a szülők fizetési hajlandósága nem éri el a versenyszféra anyagi elvárásait, ezért jogosan felmerül a fokozott állami, központi szerepvállalás kérdése is.

Irodalom

1. Fintor Gábor (2014): Szocializációs ágenssek hatása a serdülők fizikai aktivitására. In: Karlovitz János Tibor (szerk.). *Tanulás és fejlődés*. Debrecen. 169-176.
2. Fintor Gábor (2014): A sportágválasztást és sportolási gyakoriságot befolyásoló tényezők az általános iskoláknál. In: Ceglédi Tímea, Gál Attila és Nagy Zoltán (szerk.). *Határtalan oktatáskutatás*. A sorozat IX. kötete. Debrecen. 69-77.
3. Gál-Pottyondy Anna (2012): *Sportágválasztás*. <http://felelosszulokiskolaja.hu/index.php/2012/10/30/sportagvalasztas> (Letöltés: 2015.01.05.)
4. Lénárt Ágota (2005): *Mit sportoljunk? Az első választás és a későbbi módosítás*. <http://www.harmonet.hu/szepseg-wellness/3293-mit-sportoljunk-az-elsovalasztas-es-a-kesobbimodositas.html> (Letöltés: 2015.01.05.)
5. Peter Soldos (2016): *A sportágválasztás döntési folyamatát befolyásoló tényezők a racionalitás tükrében*. Testnevelési Egyetem - Budapesti Corvinus Egyetem, Sportgazdaságtan Tanszék. MSc Diplomadolgozat.
6. Rétsági Erzsébet, H. Ekler Judit, Nádori László, Woth Péter, Gáspár Mihály, Gáldi Gábor és Szegnerné Dancs Henriette (2011): *Sportelméleti ismeretek*. Dialóg Campus Kiadó, Budapest.
7. Szinger Melinda (2010): *Mit sportoljon a gyerek? - Sportantropometriával kideríthető*.
8. http://www.nlcafe.hu/csalad/20100907/mit_sportoljon_a_gyerek_sportantropometriaval_kideritheto (Letöltés: 2015.01.05.)